

NIEUWSBRIEF

WINTER 2025 - 2026

WAT IS ER IN 2025 BEREIKT?

December is een goed moment om terug te kijken op wat we dit jaar hebben bereikt.

Hieronder in vogelvlucht. Daarnaast worden sommige items in deze nieuwsbrief wat uitgebreider belicht.

Excursie in Dwelfsloot o.l.v. Henk van der Honing

*Rond 10 -10 duurzaamheidsinspiratie-avond.
Thema 2025: 'waarom je tuin NIET winterklaar maken een goed idee is'*

**REGENTON
naar keuze**

Mét installatie

nu met
€75
subsidie

We regelden dat inwoners geheel ontzorgd en met korting een regenton konden laten plaatsen

Meewerken bij het aanleggen van geveltuintjes en het uitdelen van gratis fruitboompjes

Per fiets langs Nieuwegeinse verrassingen op het gebied van klimaatadaptatie.

Op de eerste plaats kunnen we met trots melden dat Dwelfsloot eindelijk de aandacht krijgt die het verdient. De niet aflatende inzet van SDN-vrijwilligers Henk en Erik, de mensen van A-Rocha en anderen, samen met de steunbetuiging van ca 450 Nieuwegeiners, hebben er voor gezorgd dat het onafhankelijke onderzoek naar ecologie en cultuurhistorie er gaat komen! *Dank aan allen die de petitie ondertekenden.*

Om meer bekendheid te geven aan Dwelfsloot leidde Henk van der Honing regelmatig ambtenaren en bestuurders rond in Dwelfsloot. Ook inwoners van Nieuwegein konden meermaals deelnemen aan een excursie in dit natuurgebied. (pag 3) *Houd onze website in de gaten als je komend jaar ook het gebied met eigen ogen wilt bekijken.*

Het is inmiddels traditie om rond 10 oktober, de dag van de duurzaamheid, samen met de bibliotheek gastsprekers uit te nodigen met interessante informatie op het gebied van klimaatadaptatie en/of biodiversiteit. Dit jaar met als voornaamste thema 'Waarom je tuin NIET winterklaar maken een goed idee is'.

Nieuwegeiners hebben dit jaar 55 keer een bezoek aangevraagd voor een inspiratie- en adviesgesprek met onze tuincoaches. 55 Tuinen met meer groen, biodiversiteit en blijde bewoners.

Ook dit jaar konden inwoners een regenton met flinke korting aanschaffen én laten installeren. De belangstelling viel ons wat tegen, al bracht de actie dit jaar toch 40 regentonnen naar Nieuwegein.

De Zadenbieb (pag 6) in het Natuurkwartier is een feit. Vrijwilligers van SDN en enkele tuincoaches maakten (en maken) het mede mogelijk.

De gemeente + NMU (Natuur & Milieufederatie Utrecht) boden Nieuwegeiners dit jaar 2x de gelegenheid om gratis een fruitboom, inclusief leidpaal, op te halen. Nieuwegein is door deze actie zo'n 600 fruitbomen rijker. Vrijwilligers van SDN en tuincoaches hielpen mee bij het uitdelen. Ook klusten we verschillende keren mee met de Stadsvergroenings bij het aanleggen van geveltuintjes.

We waren weer te vinden op markten e.d. om Nieuwegeiners te informeren over wat er zoal mogelijk is op het gebied van klimaatadaptatie en versterking biodiversiteit.

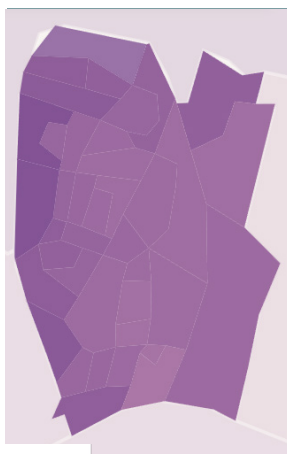
Met de klimaatfietstochten kon je op ontdekking langs vaak onbekende Nieuwegeinse klimaatadaptatie-pareltjes.

Ieder kwartaal brengen we een nieuwsbrief uit met informatie en inspiratie over klimaatadaptatie en biodiversiteit, m.n. in Nieuwegein. Voor het echte actuele nieuws kun je de website raadplegen.

We gaven, vaak op uitnodiging maar ook ongevraagd, onze mening en advies aan de Raad, wethouders, ambtenaren en de provincie. Ook praatten en deden we mee in verschillende overlegorganen op natuur- of duurzaamheidsgebied.

AGENDA

- zat 17 januari 10 - 13 uur of 14 - 17 uur Kwekerij Stekkers in Utrecht organiseert een workshop: je eigen eetbare tuin. Of het nu om een vierkante meter gaat of om een grotere tuin, een zonnige tuin of een tuin met schaduw, elke tuin heeft zijn eigen mogelijkheden.
Diverse vragen komen aan bod, zoals:
Hoeveel tijd kost een eetbare tuin?
Wat moet ik als basis weten?
Hoe zit het met de grond in mijn tuin?
Welke eetbare planten kunnen er groeien?
75 euro. Meer info op de website kwekerijstekkers.nl/
Aanmelden door een mail te sturen aan: kwekerijstekkers@info.nl
- di 3 februari Netwerkbijeenkomst Stadsvergroeners. Programma wordt nog bekend gemaakt.
<https://www.natuurkwartier.nl/participerende-groepen-en-organisaties/stadsvergroeners>
- di 24 februari 19:30 - 21:30 Energie-N organiseert een energie**BESPAAR**markt in de bibliotheek. Voor iedereen die geïnteresseerd is in onderstaande onderwerpen:
- Hoe vertegenwoordigen we de energiebelangen van Nieuwegeiners bij onze gemeente?
- Isolatie (in veel gevallen bijna gratis) en subsidiemogelijkheden.
- Wat zijn de alternatieven voor gasverwarming?
- Heb je zonnepanelen of denk je erover om ze aan te schaffen? > Wat betekent het einde van de salderingsregeling dan voor je? Zijn thuisbatterijen en/of andere energiecontractvormen een oplossing? Denk je na over een noodstroomvoorziening?
De toegang is gratis.
Aanmelden via <https://energie-n.nl/energiebespaarmarkt-24-2-2026/>
- Onderstaande evenementen kun je alvast in je agenda noteren. Meer info in de volgende nieuwsbrief.
- zo 12 april Dag van de Vaart
- di 14 april Inspiratiebijeenkomst van de Zadenbieb: 'Zelf zaaien, hoe doe je dat succesvol?'

HOE VIES IS DE LUCHT IN JOUW WIJK?

Op de website <https://pointer.kro-ncrv.nl/hier-vind-je-vieste-lucht-nederland-luchtkwaliteit-jouw-buurt#/> staat een kaart waarop je kunt zien hoe het gesteld is in jouw wijk met het jaargemiddelde qua concentratie fijnstof en stikstofdioxide. Dit wordt afgezet tegen wat de WHO (WereldgezondheidsOrganisatie) maximaal acceptabel vindt. Vervuilingsscore 1 is de maximale grens van wat nog toelaatbaar is. Alles daarboven is ongezond.

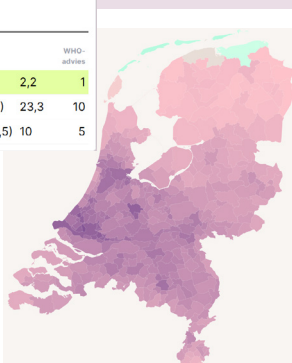
Nieuwegein heeft een vervuilingsscore van maar liefst 2 en is daarmee op 10 na de gemeente met de meest vervuilde lucht (en hoort daarmee tot de vieste 3%) van Nederland. Een twijfelachtig genoeg... Het kan altijd erger: Schiedam spant de kroon met een gemiddelde score van 2,15.

Binnen Nieuwegein zie je nog verschillen. Aan de randen is de lucht het meest vervuild. De 'schoonste' wijk lijkt Nieuw Vreeswijk met een score van 1,8. Het meest vervuild o.a. de Galecopperzoom en de Gaarden met een score van 2,2.

Je ziet dan ook in steeds meer Nieuwegeinse huizen een elektrische lucht-reiniger. Kan vooral bij longklachten heilzaam zijn.

Op heel veel plekken gaat het mis in Nederland. Nederlanders sterven door de slechte lucht gemiddeld tien maanden eerder en we hebben hoge gezondheidskosten, aldus de landelijke tak van gezondheidsdienst GGD.

Galecopperzoom	
Nieuwegein	
	WHO-advisie
Vervuilingsscore*	2,2 1
Stikstofconcentratie (NO2)	23,3 10
Fijnstofconcentratie (PM2,5)	10 5

DWELFSLOOT, EEN STAP VERDER

Voor een vrijwilliger is elk succes(je) een beloning!

In november namen we, samen met A Rocha, IVN Nieuwegein-IJsselstein en de Historische Kring Nieuwegein, deel aan drie inspraakavonden in de Raadszaal over het Koersdocument Groot Merwede. Onze inzet richtte zich op het onder de aandacht brengen van de bijzondere natuur- en cultuurhistorische waarde van Dwelfsloot, een uniek gebied dat opmerkelijk genoeg ontbrak in de gepresenteerde milieueffectrapportages.

Dwelfsloot ligt in het noord-oosten van Nieuwegein, vlak naast de tramremise. Het gebied bestaat uit vochtige graslanden, rietkragen en houtwallen, waar verschillende vogelsoorten, amfibieën en insecten voor komen. Juist die combinatie van oud cultuurlandschap en spontane natuur maakt Dwelfsloot uniek binnen de sterk verstedelijkte omgeving van Nieuwegein.

Om te voorkomen dat er onherroepbare besluiten worden genomen over dit gebied, vroegen we om aanvullend multidisciplinair onderzoek. Tegelijkertijd bleven we actief in het gebied zelf door beheerwerk uit te voeren, excursies te organiseren en intensief samen te werken met de Provincie Utrecht, eigenaar van Dwelfsloot.

Toen er in juli zorgwekkende ontwikkelingen zichtbaar werden, startten we een petitie. In korte tijd verzamelden we 420 handtekeningen, die op 13 november tijdens de gemeentelijke inspraakavond werden aangeboden. Op 27 november volgde de behandeling van de "Motie Natuurwaarde Dwelfsloot", opgesteld door zeven fracties op initiatief van GroenLinks (succes nummer 1). De motie werd met ruime meerderheid aangenomen (21 voor, 5 tegen) en vormt daarmee een stevige onderbouwing van de petitie (succes nummer 2). Wethouder Eggengoor verklaarde de motie naar vermogen te zullen uitvoeren en bovendien de betrokken organisaties actief bij het onderzoek te betrekken (ons derde succes!).

Parallel hieraan spraken we tweemaal in tijdens 'praten met de Staten' bij de Provinciale Staten, met als motto "Dwelfsloot in nood, code rood" en boden ook daar de petitie en handtekeningen aan. Een reactie van de Provincie wordt nog verwacht.

Ondertussen gaan we onverminderd door met onze werkzaamheden in het gebied. Ook de excursies worden voortgezet. Hou onze website in de gaten voor actuele data.

ERVARINGEN MET GROENE DAKEN

“Sinds we het groene dak hebben, is het elke keer weer genieten als we boven uit het raam kijken én hebben we geen wateroverlast meer gehad”.

Aan het woord is Ab Maassen van de Brink uit Hoogzandveld. “Waar we echter echt aangenaam verrast over zijn is de isolerende werking in de zomer” vertelt Ab verder. “Het deel van de kamer met het platte dak ligt op het zuiden en in het verleden kon de temperatuur er wel een paar graden warmer worden dan in de rest van de kamer. We ervaren nu een veel gelijkmatiger temperatuur”.

Ab bij het sedumdak aan de voorkant. Deze foto is recent gemaakt. Hieronder hetzelfde dak in de zomer.

Tijdens de avond van Energie-N kwamen Erik en ik in gesprek met Ab. We hadden het over de plannen van SDN voor een actie ter bevordering van groene daken in Nieuwegein. Enthousiast vertelde hij over zijn ervaring op dat gebied. Graag wilden we er meer over weten en maakten een afspraak.

De begane grond van het huis van Ab bestaat uit een deel waarop de verdiepingen zijn gebouwd, met rechts daarvan een brede strook die zowel aan de voor- als aan de achterkant van het huis meters uitsteekt. Ongeveer in het midden daarvan is het dak een stukje verhoogd. Hierdoor heeft de begane grond van het huis verschillende platte daken.

Ab en zijn vrouw zagen ergens een mooi voorbeeld van een groen dak. Dat bracht hen op het idee om iets dergelijks ook op een deel van hun platte daken toe te passen.

Ze kozen ervoor om het dakje aan de achterkant van het huis van sedum te voorzien. Grijs betumen is immers maar saai en doet niks voor de biodiversiteit. Bovendien gutste er met hoosbuien nogal eens water over de rand van het platte dak. In 2021 lieten ze het aanleggen. Ze kozen voor sedum als beplanting. Ongeveer een jaar eerder was het betumen nog vernieuwd, dus wat dat betreft was er geen belemmering.

Hun groene dak bleek alleen maar voordelen op te leveren. Dit + de flinke gemeentelijke subsidie deed hen in 2023 besluiten om ook de rest van wat ze aan plat dak hebben van sedum te laten voorzien.

“In een heel droge zomer moest het sedum aan de zuidkant worden besproeit” vertelde Ab. Hij heeft er nu een drainage aangelegd, maar hoefde die afgelopen zomer niet aan te zetten omdat het met de droogte meeviel.

OOK OP JOUW SCHUURTJE OF AANBOUW EEN GROEN DAK?

Waarom een groen dak?:

- Je woont mooier en gezonder.
- Je dak gaat door de extra bedekking langer mee.
- Het brengt verkoeling in de zomer (isolatie).
- Door de wateropslagcapaciteit help je mee om wateroverlast te bestrijden.
- En je werkt mee aan versterking van de biodiversiteit: het is een feestje voor insecten!

We lanceren komend voorjaar een actie waarbij zoveel mogelijk Nieuwegeinse grijze daken veranderen in groene en fleurige minituintjes. Veel m2 extra natuurlijk groen!

De actie in hoofdlijnen:

- Je aanvraag is na goedkeuring *verzekerd* van 50% subsidie (i.p.v. onduidelijkheid of de subsidiepot nog gevuld is).
- indien gewenst vooraf inspectie van je dak.
- zoveel mogelijk ontzorging omdat er al veel voor je is uitgezocht.
- diverse keuzemogelijkheden.

Belangstelling?:

in de lentedienbrief en op onze website t.z.t. meer info en het deelnameformulier.

Nog meer groen dak-enthousiasme in Hoogzandveld

Ab liet me vanaf de bovenverdieping het dak zien. Hij wees me daarbij ook op het tuinhuis een paar huizen verder, met een schuin groen dak. "We kunnen even kijken of ze thuis zijn"?

De buurvrouw was thuis en nodigde ons uit in haar tuin. Zij en haar man zijn groot fan van het groene dak. Al hun daken die zich er enigszins voor lenen zijn ermee belegd. Een schuine helling is geen belemmering. "Er was wel een frame nodig om te voorkomen dat het gaat schuiven" vertelde de buurvrouw. Zelfs de vogels kunnen een nestje bouwen onder een groen dakje. >

Voor het dak van het tuinhuis is gekozen voor een bloemenmengsel in plaats van sedum. Nog beter voor de biodiversiteit.

Zowel zij als Ab hebben zich bereid verklaard t.z.t. mee te doen aan een groen-dak-schouw. Al 2 adressen om een kijkje te gaan nemen!

Ben je al tevreden eigenaar van een groen dak?

We zijn voor het promoten van groene daken op zoek naar mensen die al een groen dak(je) hebben en hun ervaring best met anderen willen delen.

Samen maken we Nieuwegein immers groener:

We willen in de flyer graag interviews opnemen met ervaringsdeskundigen.

Hoe leuk zou het zijn als we in N'gein een schouw kunnen organiseren, bijvoorbeeld op een zaterdag in maart of april, waarbij belangstellenden verschillende voorbeelden kunnen gaan bekijken en met de eigenaren in gesprek kunnen gaan.

Wil jij best wat vertellen over je dak? Dat kan in een interview, tijdens de schouw of natuurlijk allebei. > sdnvoort@gmail.com

We benne op de wereld...

Mensen die niet in staat zijn om zelf een groen dak aan te leggen en voor wie uitbesteden te kostbaar wordt, gunnen we ook uitzicht op groen.

Zou je hen willen helpen? **We hopen een ploegje samen te kunnen stellen dat zich daar best eens, bijvoorbeeld op een zaterdag, voor in wil zetten.**

Interesse?: sdnvoort@gmail.com

DE ZADENBIEB IS EEN FEIT

In de Zadenbieb van het Milieu Educatie Centrum (MEC) in het Natuurkwartier van park Oudegein kunnen bezoekers gratis onbespoten zaden van bloemen, kruiden en groenten meenemen én inleveren.

De zadenbiebkast zit uitgekiend in elkaar met bovenin de zakjes met zaden die je gratis mee mag nemen.

- In de bak eronder zintuiglijke verwondering voor kinderen > heerlijk een zaadje uit een zonnebloem pulken.
- Aan de onderkant de doekarten voor kinderen, om zelf aan de slag te gaan > op het Natuurkwartier of thuis.
- Links een brievenbus waarin bezoekers zaden kunnen doen die weggegeven mogen worden.

FEESTELIJKE AFTRAP IN DE HERFSTVAKANTIE

De officiële opening van de Zadenbieb werd 19-10-2025 feestelijk gevierd met workshops en aftrap door wethouder John van Engelen.

OOK AANDACHT VOOR EDUCATIE + INSPIRATIE

Naast een plek om zaden te ruilen, is de zadenbieb ook een plek voor educatie en beleving, voor volwassenen, maar vooral ook voor kinderen.

In de herfstvakantie konden zij dan ook hun eigen mini-zadenbieb maken, bloembommen knutselen en zaadjes ontdekken tijdens de zadenpeurtocht.

Voor volwassenen was er een avond over het zaaien en oogsten van m.n. inheemse planten.

SAMEN STAAN WE STERK!

Wat de zadenbieb ook zo leuk maakt is de manier waarop hij tot stand kwam en nu draaiende wordt gehouden. Het is het resultaat van diverse partijen die hun krachten bundelden in hun streven naar een groener Nieuwegein. Lees rechts verder.

Zowel Samen Duurzaam Nieuwegein (SDN) als Laura van der Pol (Beleidsadviseur Natuureducatie van het MEC) speelden ruim een jaar geleden met de gedachte om te starten met een Zadenbieb. Gezamenlijk togen we naar Tiel om te zien hoe ze het daar hadden aangepakt. Geïnspireerd konden we aan de slag. Een uitgekiend meubel werd gebouwd door de vaste timmerman van het MEC. Marjo van SDN verzorgde de vormgeving van logo, etiketten en promotiemateriaal. Tuincoach Marion dacht vanaf het begin mee en zette haar vaardigheden in waar nodig.

Al snel werd duidelijk dat we vooral op zoek moesten naar meer mensen om de bieb handen en voeten te geven en draaiende te houden. Op zo'n moment merk je hoe fijn het is dat je *samen* aan een plan werkt:

Een oproep in onze tuincoach-app leverde meteen een aantal enthousiastelingen op die hun expertise ook willen aanwenden voor de zadenbieb. Zij selecteren, samen met Laura, de ingebrachte zaden, voorzien de etiketten van de benodigde informatie en bepalen hoeveel zaad er in een zakje gaat. Later sloten hierbij ook anderen aan.

In het natuurkwartier, waar Laura actief is, is ook een afdeling van Stichting Reinaerde gevestigd, waar mensen met een beperking actief zijn in de groenvoorziening en de kinderbeoerding. Zij vinden het leuk om de zakjes heel nauwkeurig met zaadjes te vullen en van een etiket te voorzien.

Tuincoaches hielpen mee bij inspiratie-activiteiten: inheemse planten deskundige Michael verzorgde de informatie-avond voor volwassenen. Marion, Frans en Liesbeth hielpen mee met de jeugdactiviteiten.

Enz. enz.

EN NOGMAALS > SAMEN STAAN WE STERK!

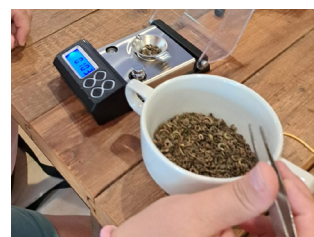
Lijkt het je leuk om ook een actieve rol te spelen in dit proces?

Bijvoorbeeld bij

- het info verzamelen en/of digitaliseren van de etiketten
- het organiseren en ondersteunen van zaai- en oogst-activiteiten voor kinderen en volwassenen

Neem contact op met Laura: l.vanderpol@nieuwegein.nl

Sowieso is het leuk als je zaadjes komt uitzoeken en/of wat van je zadenoogst in onze zadenbrievenbus deponeert!

TIJD VOOR VRIJWILLIGERSWERK MET INHOUD?

Best veel gedaan, zoals je op pagina 1 kunt zien. Het komend jaar gaan we min of meer op dezelfde voet verder. Nieuw wordt een actie om een groen dak te (laten) installeren. De regentonactie parkeren we tot nader order.

We zouden nog veel meer willen realiseren, maar daarvoor zouden we met meer mensen moeten zijn. Vind jij 'klimaatadaptatie, de circulaire samenleving en een groener Nieuwegein' onderwerpen waar je je voor in wilt zetten en heb je wat tijd over?: Kom ons versterken. Je bent van harte welkom!

Ieder in onze groep heeft zo zijn eigen expertise en belangstelling. Er moet immers vanalles gebeuren. Denk aan p.r. en marketing, websitebeheer en andere digitale uitdagingen, onze boodschap presenteren voor een groep of tijdens een manifestatie, nieuwsbrief samenstellen, overleg met diverse instanties, nieuwe projecten opzetten en begeleiden, soms met de handen in de klei of hand en spandiensten verrichten enz. enz.

We zijn lang niet allemaal deskundig op de terreinen waar we ons hard voor maken, maar maken ons nuttig met waar we wel goed in zijn. Extra meedenkers en meedoeners zijn bij vanalles welkom.

Een aantal concrete 'vacatures' lichten we er even uit:

- Henk is degene met de meeste inhoudelijke expertise op de terreinen waarvoor wij ons inzetten. Graag willen we onze deskundigheid nog versterken. Misschien heb jij kennis van zaken m.b.t. versterking biodiversiteit, een circulaire samenleving en of klimaatadaptatie en wil je ons komen ondersteunen?
- Misschien heb je ervaring als projectmanager, op welk terrein dan ook, en zoek je een platform om je ervaring en kennis aan te wenden voor een doel waar je achter staat. Neem contact op.
- Wellicht loop je al een tijdje rond met een idee voor een actie voor een groener Nieuwegein of op het gebied van klimaatadaptatie, maar zoek je nog een platform om het te realiseren. Misschien kunnen we wat voor elkaar betekenen. Neem contact op.
- Ook zoeken we iemand die samen met ons een marketingplan op kan stellen.
- Hoe leuk zou het zijn als we met onze activiteiten regelmatig op de Socials te vinden zouden zijn. Nu gebeurt dat zo nu en dan, maar misschien lijkt het jou leuk om je daar voor in te zetten en er echt iets van te maken.

Nieuwegein een stukje bewuster en groener maken? Iets nuttigs doen met je vrije tijd, kennis, ervaring en enthousiasme? Kom een keer kennismaken.

Schrijf een korte motivatie aan sdnvoort@gmail.com

NIET GESCHOTEN, ALTIJD MIS

Een en ander doorlezend vragen we nogal eens om je hulp, onder het motto: niet geschoten altijd mis.

We hopen dat er iets bij zit waar je wat mee kunt.

Dus wie weet tot ziens.

Deze nieuwsbrief ieder kwartaal digitaal ontvangen?

Ga naar website samenduurzaamnieuwegein.nl (of scan de qr-code hieronder) en klik in het snelmenu op 'aanvragen nieuwsbrief'.

